اخبار کوتاه

وزیر اقتصاد: حقوق بازنشستگان افزایش می یابد

وزیر امور اقتصادی و دارایی از طرح این وزارتخانه برای افزایش حقوق بازنشستگان از طریق تعریف محصولات بیمه ای جدید خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، سیداحسان خاندوزی در خاتمه جلسه خود با رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی و مدیران عامل بزرگ ترین شرکت های بیمه ای کشور که شب گذشته در محل وزارت اقتصاد، برگزار شد، با بیان اینکه در این نشست، نکات بسیار خوبی در هفت محور در زمینه صنعت بیمه مطرح ومورد بررسی قرار گرفت، اظهار کرد: این محورها و به واقع، توقعات دولت برای ایجاد تحول در صنعت بیمه، متکی بر سند تحول دولت سیزدهم است.

وزیر اقتصاد یکی از محور های مورد نظر را حرکت به سمت نظارت برخط بیمه مرکزی بر شرکت های بیمه ای عنوان کرد که به گفته وی، متأسفانه، در حال حاضر خیلی با شرایط مطلوب در این خصوص فاصله داریم.

وی با بیان اینکه متأسفانه گزارش های نظارتی بیمه مرکزی در حال حاضر، گزارش هایی با فاصله زمانی و در بعضی مواقع با دقت کم است، گفت: رئیس کل بیمه مرکزی پذیرفت که به سرعت در مورد برخط شدن نظارت های این نهاد ناظر، تدبیری بیاندیشد.

خاندوزی تصریح کرد: یکی از همین موارد، مسئله افزایش حقوق بازنشستگان از طریق تعریف محصولات بیمه ای جدید است که مقرر شد رئیس کل بیمه مرکزی در این زمینه هم پیشنهادی را به سرعت آماده و ارائه کند.

رئیس کل بانک مرکزی، درآمد ارزی سال آینده بهتر از امسال خواهد بود

رئیس کل بانک مرکزی گفت: پیش‌بینی می‌کنم وضعیت درآمد ارزی در سال آینده به مراتب بهتر از امسال خواهد بود.

به گزارش پیام آشنا، «علی صالح‌آبادی» دیروز در حاشیه نشست هم‌اندیشی با اعضای اتاق بازرگانی ایران در جمع خبرنگاران افزود: انضباط خوبی در بودجه سال آینده پیش‌بینی شده است و چشم‌انداز خوبی در حوزه صادرات غیرنفتی و نفتی داریم.

وی پیش‌بینی کرد: سال آینده وضعیت درآمد ارزی در بخش دولتی و غیردولتی بهتر از امسال باشد.

صالح‌آبادی بیان‌داشت: با فرض اینکه شرایط موجود تداوم یابد، برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده و اگر که تحریم‌ها برداشته شود شرایط به مراتب بهتر خواهد شد.

فروش ارز مسافرتی و دانشجویی ساماندهی می‌شود

رئیس کل بانک مرکزی درباره سوء استفاده از ارز مسافرتی و دانشجویی، گفت: این حوزه دوباره ساماندهی خواهد شد و از کانون صرافان نیز خواستیم که مسائل و مشکلات خود را اعلام کنند، در روزهای آینده بخشنامه‌ای در تکمیل بخشنامه قبلی ابلاغ خواهیم کرد.

وی در ادامه درباره راه‌اندازی سامانه برخط ثبت درخواست‌های ارزی خرد متقاضیان، افزود: این سامانه ۲ ماه آینده راه‌اندازی می‌شود تا متقاضیان خرید ارز به صورت غیرحضوری درخواست خود را از طریق سامانه به صرافی‌های بانکی و غیربانکی ارسال کنند.

صالح آبادی بیان‌داشت: متقاضیان باید در ابتدا به صورت الکترونیکی درخواست خود را ثبت کنند و خرید خود را انجام دهند، سپس می‌توانند با مراجعه به صرافی ارز خود را دریافت کنند.

توقف فعالیت مراکز استخراج رمز ارزها تا ۱۵ اسفندماه

سخنگوی صنعت برق با بیان اینکه مراکز مجاز استخراج رمزارزها حدود ۲۰۹ هزار مگاوات ظرفیت مصرف برق را دارند، گفت: کلیه مراکز استخراج رمز ارزها تا ۱۵ اسفندماه متوقف می‌شوند.

به گزارش پیام آشنا، مصطفی رجبی مشهدی در گفت‌وگوی تلویزیونی، اظهار کرد: برخورد با بخش‌های غیرمجازی که با استفاده از شبکه‌های برق اقدام به استخراج رمز ارز می‌کنند را در دستور کارداریم.

وی ادامه داد: تمام تلاش خود را برای تأمین برق موردنیاز بخش خانگی و صنعتی به‌کار گرفته‌ایم.

سخنگوی صنعت برق با بیان اینکه مراکز مجاز استخراج رمزارزها حدود ۲۰۹ هزار مگاوات ظرفیت استفاده برق را دارند، گفت: کلیه فعالیت مراکز استخراج رمز ارزها در دوره سرد سال تا ۱۵ اسفندماه متوقف‌می‌شوند.

رجبی مشهدی افزود: در سال ۱۴۰۰ عمده استخراج رمز ارزهای کشف‌شده در بخش خانگی بوده و مابقی در بخش صنعتی است.

رجبی مشهدی گفت: در دوره سرد سال به دلیل افزایش مصرف گاز در بخش تجاری و خانگی، در تأمین سوخت نیروگاه‌ها محدودیت ایجاد می‌شود که یکی از این اقدامات که اولویت بندی می شوند بحث روشنایی معابر، نظارت بر مصرف ادارات و فعالیت‌های مجاز استخراج رمز ارزهاست.

وی در مورد میزان تولید برق نیروگاه‌ها، ادامه داد: در شرایط کنونی و در پیک شبانه مصرف برق حدود ۴۱ هزار مگاوات است که قطعاً این عدد از تابستان که مقدار مصرف ۶۷ هزار مگاوات بود، کمتر است.

سخنگوی صنعت برق بیان کرد: به دلیل برودت هوا که منجر به افزایش مصرف گاز خانگی و تجاری می‌شود، نیروگاه‌ها مجبور به استفاده از سوخت مایع هستند که در این صورت نیز شاهد کاهش ذخیره سوخت در مخازن خواهیم بود لذا در شبکه برق ناپایداری ایجاد خواهد شد ولی تاکنون برق هیچ مشترکی به‌دلیل کمبود سوخت قطع نشده است.

معامله سکه در کانال ۱۲ میلیون تومان

قیمت سکه دیروز در بازار تهران با ۸۰ هزار تومان افزایش نسبت به روز گذشته، به ۱۲ میلیون و ۹۸۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، در ساعت ۱۵ و ۱۵ دقیقه دیروز، ارزش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با افزایش ۸۰ هزار تومانی نسبت به روز گذشته به رقم ۱۲ میلیون و ۹۸۰ هزار تومان رسید و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم با قیمت ۱۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان معامله شد.

همچنین نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان، ربع سکه سه‌میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان قیمت خورد.

علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۹۶ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا نیز پنج‌میلیون و ۶۱۵ هزار تومان شد.

همچنین قیمت اُنس جهانی طلا بدون تغییر نسبت به روز گذشته با نرخ یک‌هزار و ۸۰۹ دلار و ۵۰ سنت معامله شد.

قیمت گوشت قرمز تا پایان سال تغییری نخواهدداشت

رئیس شورای تامین دام کشور از تداوم ثبات قیمت گوشت قرمز و در برخی موارد کاهش قیمت‌ها در بازار داخلی خبر داد و گفت: با توجه به شرایط فعلی مازاد جمعیت دامی، تا پایان سال گوشت مورد نیاز کشور تامین است و افزایش قیمتی نخواهیم داشت.

به گزارش پیام آشنا، «منصور پوریان» افزود: اکنون با جمعیت مازاد دام سبک و سنگین روبه‌رو هستیم، به طوری که جمعیت دام سبک حدود ۷۱ میلیون راس و دام سنگین بیش از هشت میلیون راس است، در حالی که در ۲ سال گذشته جمعیت دام سبک حدود ۶۸ میلیون راس بوده است.

رئیس شورای تامین دام کشور گفت: با توجه به زایش‌های خوب پاییزی جمعیت دام سبک کشور به ۸ میلیون راس خواهد رسید که باید برای مازاد آن چاره ای اندیشیده شود.

پوریان اضافه کرد: وضعیت جمعیت دامی کشور و ذخایر گوشت قرمز به گونه ای است که در صورت تامین علوفه دامی حتی در بهار سال ۱۴۰۱ نیز با کمبودی در این بخش روبرو نخواهیم شد.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

پیشنهاد ثبت نام ۲۵ ساله‌های مجرد در نهضت ملی مسکن

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: پیشنهاد ایجاد امکان ثبت نام در طرح نهضت ملی مسکن برای افراد مجرد بالای ۲۵ سال را به وزیر راه و شهرسازی ارایه کرده‌ایم که در هفته جاری نتیجه مشخص‌می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، محمود محمودزاده اظهار کرد: درخصوص امکان ثبت نام افراد مجرد می‌بایست مطالعات و بررسی‌های حقوقی صورت گیرد که این مطالعات انجام شد. از طرفی لازم است کسانی که این واحدها به آنها اختصاص می‌یابد موقع تحویل، متاهل شده باشند.

وی افزود: بررسی جوانب موضوع ثبت نام مجردها در نهضت ملی مسکن از نظر بار حقوقی زمان بُرد که به نتیجه رسیده و اخیرا پیشنهاد را به مهندس قاسمی ـ وزیر راه و شهرسازی ـ ارایه کردیم. منتظر تایید آقای وزیر هستیم که احتمالا در هفته جاری نتیجه به ما اعلام خواهد شد و اقدامات لازم برای بارگذاری و ایجاد امکان ثبت نام افراد مجرد انجام می‌شود.

پرداخت مابه‌التفاوت قیمت واحدها در صورت عدم تاهل

معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در طرح اولیه پیشنهاد شده تمامی افراد مجرد بالای ۲۵ سال بتوانند در طرح نهضت ملی مسکن ثبت نام کنند، گفت: این افراد باید تا زمان تحویل واحدها متاهل شده باشند. در غیر این صورت بر اساس قیمت روز، مابه‌التفاوت را پرداخت خواهند کرد و واحدها را تحویل می گیرند.

محمودزاده تاکید کرد: البته این پیشنهاد منوط به تایید آقای وزیر است و ممکن است تغییراتی پیدا کند. درخصوص تعیین حداقل سن ۲۵ سال، این موضوع را مدنظر قرار دادیم که شرایط زندگی و ازدواج فراهم باشد؛ چرا که ما باید جامعه مخاطب را ببینیم. اگر در آینده شرایط متفاوت شود ممکن است با توجه به حجم تقاضا شرط سنی به طور کلی برداشته شود. فعلا ترجیح می‌دهیم از این مقطع سنی شروع کنیم.

مهلت ثبت نام ۱۵ دی ماه تمام می‌شود و تمدید نخواهد شد

وی در پاسخ به این سوال که آیا احتمال تمدید زمان ثبت نام در طرح نهضت ملی مسکن وجود دارد، گفت: مهلت ثبت نام تا روز ۱۵ دی ماه تعیین شده و احتمالا تمدید نخواهد شد اما درخصوص مجردها یک فرآیند جدید ثبت نام آغاز می‌شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: با توجه به ثبت نام بیش از ۲ میلیون و ۲۷۰ هزار نفر در مرحله اول ثبت نام طرح جهش تولید و تامین مسکن، باید مقطعی را برای جمع بندی شرایط متقاضیان در نظر بگیریم تا بتوانیم واجدین شرایط نهایی را تعیین و به پروژه‌ها معرفی کنیم. این بدان مفهوم نیست که در آینده سامانه باز نخواهد شد بلکه همانند طرح اقدام ملی که چندین مرحله ثبت نام داشتیم در طرح نهضت ملی مسکن نیز اگر تقاضا وجود داشته باشد سعی می‌کنیم با تامین زمین در شهرهایی که تقاضا هست مراحل بعدی ثبت نام را انجام دهیم.

رئیس اتاق بازرگانی البرز:

زیرساخت لازم برای صادرات محصولات از البرز فراهم شود

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی البرز با اشاره به پیگیری های مستمر وزارت امور خارجه کشورمان اعلام کرد که چشم‌انداز خوبی در زمینه تعامل اقتصادی با کشورهای همسایه ترسیم شده‌است.

به گزارش پیام آشنا، پرهام رضایی در هشتاد و دومین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی البرز که به ریاست استاندار البرز برگزار شد افزود: از ابتدای شکل گیری دولت سیزدهم نگاه ویژه ای در حوزه های مرتبط با اقتصاد ایجاد شده است.

وی همچنین به برنامه ریزی ها در خصوص عقد قراردادها و تفاهم‌نامه ها و در بستر واردات مواد اولیه و صادرات محصولات تولیدی کشورمان به کشورهای همسایه اشاره کرد و گفت درصورتی که زیرساخت های لازم برای توسعه صادرات البرز فراهم شود، بخش تولید و صادرات استان مورد حمایت قرار خواهد گرفت.

رئیس اتاق بازرگانی البر در بخش دیگر از اظهاراتش با بیان اینکه متاسفانه در چند سال گذشته رایزن های اقتصادی ایران در سطح سفارتخانه ها را از دست داده بودیم گفت: خوشبختانه در دولت سیزدهم اقداماتی از جمله صدور مجوز ایجاد دفترهای ویژه فعالیت اتاق های مشترک بازرگانی در کشورهایی که ایران تراز تجاری خوبی در آنجا دارد، در حال انجام است که امیدواریم تا ۶ ماه آینده این مهم محقق شود.

وی با اشاره به اهمیت رسیدگی به مشکلات فعالان اقتصادی در حوزه تولید، واردات و صادرات از جمله رسیدگی به مسایل حقوقی این شرکت ها بیان کرد: این مشکلات بعد از راه اندازی دفاتر اتاق های مشترک بازرگانی با جدیت بیشتری پیگیری خواهد شد.

رضایی با بیان اینکه عملکرد و رتبه استان البرز متاسفانه در ماه های اخیر از لحاظ برگزاری جلسات شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی پایین آمده است، افزود: بخش عمده کاهش سطح این امتیاز به تشکیل نشدن ماهانه جلسات شورای گفتگو در البرز باز می گردد، در حالی که برگزاری این نشست ها مهم است.

وی تاکید کرد: مصوبات شورای گفت و گو به صورت ضرب الاجل قابل پیگیری است و برخی از این مصوبات ملی است باید هرچه زودتر در جلساتی با حضور وزرا از جمله اقتصاد مطرح شود.

وی با درخواست از مسئولان حاضر در این جلسه از جمله نماینده البرز در مجلس شورای اسلامی گفت: بخش خصوصی انتظار دارد که صدای مطالبه گری آن در مباحث مختلف از جمله قانونگذاری به گوش مسئولان کشور برسد و این درخواست در مجلس که وظیفه قانون گذاری دارد با جدیت بیشتری پیگیری شود.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز با تاکید بر اینکه برای رشد توسعه صادرات در استان نیاز به فراهم کردن زیرساخت های آن است، افزود: این مباحث را از طریق شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان پیگیری می کنیم و با توجه به مشورت میان بخش دولتی و خصوصی در این جلسات نتایج خوبی حاصل خواهد شد.

رضایی در بخش دیگری در تشریح یکی از مشکلات مهم مرتبط به حوزه بازرگانی البرز بیان کرد: یکی از مباحث اصلی موضوع انتقال کارت بازرگانی خارج از استان به اتاق بازرگانی البرز است، انتظار ما این است که در جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مصوبه ای در این راستا داشته باشیم.

وی افزود: با ایجاد طرح های تشویقی برای استفاده از گمرک البرز و با جلب رضایت تولیدکنندگان می توانیم کارت های بازرگانی صادر شده از دیگر نقاط کشور را به البرز انتقال دهیم

به بهانه حذف ارز ترجیحی؛

قیمت مرغ در بازار روندافزایشی گرفت

قیمت مرغ که طی هفته های گذشته تا ۲۷ هزار و ۸۰۰ تومان رسیده بود، روند افزایشی در پیش گرفته و به نرخ مصوب آن (۳۱ هزار تومان) نزدیک شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، قیمت مرغ در بازار که به دنبال افزایش عرضه طی هفته‌های اخیر روند نزولی در پیش گرفته و به زیر نرخ مصوب رسیده بود مجدداً روند صعودی یافته است.

براین اساس طی هفته‌های گذشته که قیمت هر کیلوگرم مرغ گرم تازه در خرده فروشی‌ها به ۲۷ هزار و ۸۰۰ تومان تا ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان (به زیر نرخ مصوب) رسیده بود به طوری که تولیدکنندگان خواستار توقف توزیع مرغ منجمد وارداتی شده بودند.

با این حال قیمت این کالا از اواخر هفته گذشته مجدداً روند افزایشی پیدا کرده و به نرخ مصوب (۳۱ هزار تومان) نزدیک شده است.

فعالان بازار معتقدند مباحث مطرح شده مبنی بر احتمال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات نهاده‌های دامی یکی از علل نوسانات بازار محصولات پروتئینی است. تولیدکنندگان می‌گویند دولت باید شک و شبهه ایجاد شده در این زمینه را رفع و درباره موضوع ارز ۴۲۰۰ تومانی شفاف سازی کند.

در همین زمینه یک منبع آگاه در گفتگو با مهر مباحث مطرح شده مبنی بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را در نوسانات بازار مؤثر دانست و گفت: مطرح شدن این مباحث و جو روانی ناشی از آن در نوسانات بازار مؤثر است.

به گفته وی، بحث حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیاز به موشکافی و بررسی دقیق و همچنین نظارت گسترده بر بازار دارد تا کنترل امور از دست دولت خارج نشود.

همچنین ناصر نبی پور، رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران اخیراً در گفتگویی درباره دلایل نوسان قیمت محصولات پروتئینی گفت: با توجه به اینکه مدتی مسئولان تشکل‌ها و مجلسی‌ها می‌گویند که از اول دی نهاده‌ای به مرغداران داده نمی‌شود و قیمت‌ها آزاد می‌شود و از طرفی دولت نیز به طور رسمی و قطعی اعلامی نمی‌کند که قرار است، قیمت نهاده‌های دامی از دی ماه حذف شود یا خیر، بر این صنعت تأثیر گذاشته است.

وی ادامه داد: مرغداران ما اکنون به دنبال تأمین نهاده‌های دامی هستند اما حتی با قیمت محاسبه شده با ارز نیمایی نیز در بازار مشاهده نمی‌شود و نهاده‌ها در بازار احتکار شده و برای خرید در دسترس نیست.

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران گفت: برای جلوگیری از ایجاد شک و شبهه و اثر روانی منفی در بازار لازم است که دولت به طور رسمی تکلیف مرغداران را تعیین کند.

براین اساس با توجه به حساسیت مساله لازم است دولت، قبل از هر اقدامی نظارت بر بازار محصولات پروتئینی را افزایش دهد و کنترل آن را به دست بگیرد چرا که احتمال می‌رود با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی شاهد احتکار در کالاها و اختلال در روند توزیع باشیم که این اقدامات شرایط دشواری را در ماه‌های پایانی سال برای مردم و همچنین دولت ایجاد خواهد کرد.

رئیس هیات مدیره انجمن دخانیات خبر داد:

رشد ۱۴ درصدی تولید سیگار تا پایان آذرماه

رئیس هیات مدیره انجمن محصولات دخانی گفت: از ابتدای امسال تا پایان آذرماه ۴۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون نخ سیگار در کشور تولید شد که این آمار در هم‌سنجی با پارسال (تولید ۴۱ میلیارد و ۴۴۴ میلیون نخ) رشد ۱۴ درصدی داشته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «محمدرضا تاجدار» در نشست خبری گفت: آمارها نشان می‌دهد تولید محصولات تولیدکنندگان داخلی با کاهش همراه بوده یا ثابت مانده، اما در تولید بین‌المللی شاهد رشدهستیم.

وی تصریح کرد: در ۹ ماهه امسال سه‌هزار و ۷۰۰ تن تنباکو در کشور تولید شد، این عدد در مدت مشابه سال قبل یک‌هزار و ۸۷۲ تن بود، بر این اساس رشد ۹۸ درصدی در این بخش به ثبت رسید.

این مقام صنفی ادامه‌داد: واردات تنباکو نیز از یک‌هزار و ۲۸۵ تن در سال ۹۹ به ۱۴۹ تن در ۹ ماهه امسال رسید.

تاجدار بیان‌داشت: سالیانه ۱۲ هزار تن تنباکو در کشور مصرف و در ۹ ماهه این میزان ۹ هزار تن برآورد می‌شود، ۴۳ درصد از مصرف تنباکوی معسل مربوط به تولیدات داخلی است در حالی که ۵۷ درصد از میزان مصرف از مبادی غیر رسمی به صورت قاچاق یا تولید غیرقانونی به بازار عرضه می‌شود.

رئیس هیات مدیره انجمن محصولات دخانی اضافه کرد: عاملان توزیع کالاهای دخانی استانی و کشوری چهار هزار و ۵۱۰ نفر هستند، در حالی که پارسال تعداد آنها حدود سه‌هزار و ۹۷۶ نفر بود که رشد ۱۳ درصدی را نشان می دهد.

وی درخصوص حق انحصار وارد شده به خزانه با ۲ درصد مالیات مصرف محصولات دخانی، گفت: این میزان در ۹ ماهه امسال ۲۵۰ میلیارد تومان بوده که در ردیف بودجه ۳۰۰ میلیارد تومان پیش بینی شده بود و پیش بینی می شود تا پایان سال به ۵۰۰ میلیاردتومان برسد.

تاجدار خاطرنشان کرد: این آمار در ۹ ماهه سال گذشته ۱۶۶ میلیارد تومان بوده که بر این اساس، نزدیک به ۵۰ درصد رشد را نشان‌می‌دهد.

وی گفت: این صنعت حدود هفت هزار میلیارد تومان واریزی به خزانه در سال جاری داشته و ۱۰۰ هزار نفر فعال مستقیم و غیرمستقیم، چهار هزار عامل استانی و ۳۰۰ هزار خرده‌فروش در بخش قانونی فروش محصولات دخانی دارد.

رئیس انجمن محصولات دخانی با بیان اینکه تعیین یک دفتر برای ثبت سفارش و برنامه ریزی تولید نیاز این بخش را تامین نمی کند، تاکید کرد: از زمان تاسیس مرکز دخانیات در سال ۹۱ کمتر از ۴۰ میلیارد نخ تولید سیگار داشتیم، این در حالی است که تا پایان امسال تولید سیگار به بالای ۶۰ میلیارد نخ می رسد.

وی همچنین با اشاره به ورود برخی برندها از مبادی غیررسمی به کشور بدون برنامه‌ریزی برای مدیریت آن، گفت: جداسازی مرکز دخانیات از وزارت صنعت منجر به محدودیت در ثبت سفارش و صدور مجوز خواهد شد که عدم تامین به موقع مواد اولیه یکی از مشکلات پیش رو خواهد بود.

به گفته تاجدار، تامین نشدن به موقع مواد اولیه در آینده نزدیک موجب کاهش عرضه و در نهایت افزایش قیمت خواهد شد که همین افزایش قیمت به منزله جایگزین کردن کالای قاچاق و جعلی به جای کالای قانونی است.

یادداشت

سنگ بنای اصلاحات اقتصادی
(بخش آخر)

این در حالی است که میزان یارانه پرداختی دولت به مردم بابت مصرف بنزین ۵ ریالی در سال ۱۳۴۳، صرفا ۱۸ درصد بود که البته با نخستین افزایش قیمت بنزین از ۵ ریال به ۶ ریال، این یارانه به درصد کاهش یافت.

علت این تفاوت قیمت البته واضح است؛ نرخ دلار! نرخ این ارز جهان‌روا که در سال ۱۳۴۳ در ایران در حدود ۷۶ ریال بود، امروز با رشد بیش از ۳۵۰۰ برابری، با قیمت‌هایی حدود ۲۷ هزار تومان در بازار معامله می‌شود و طبیعتا این نرخ بنیادی بر قیمت کلیه کالاها و خدمات از جمله بنزین و حتی دارایی‌های غیرمنقول همچون مسکن نیز تاثیر گذار است.

از طرف دیگر با توجه به اینکه قیمت بنزین به‌شدت به قیمت نفت‌خام وابسته است، (حدود ۸۸ درصد قیمت بنزین، تابع قیمت نفت‌خام است و حدود ۱۲ درصد هم هزینه تصفیه، پالایش، حمل و توزیع آن است) طبیعی است که انتظار داشته باشیم قیمت نهایی آن نیز کاملا تابع قیمت و نوسانات قیمت نفت‌خام قرار بگیرد.

اما معما اینجاست. چرا مردم سایر کشورها در شرایطی که تورم بسیار پایینی در کشورشان دارند، در هنگام افزایش ۹ برابری قیمت بنزین، به خیابان‌ها نریختند و پمپ‌بنزین‌ها را به آتش نکشیدند، اما در ایران حداقل سه مرتبه از جمع ۱۹ بار افزایش قیمت بنزین، ما شاهد اعتراضات خیابانی بودیم؟

پاسخ این سوال بسیار ظریف است. مردم بعد از عادت طولانی به یک قیمت ثابت، به‌صورت ناگهانی و غافلگیرانه با جهش قیمت بزرگی تا ۲۰۰ درصد مواجه شده‌اند! امری که در هیچ کشوری رخ نداده است. حتی همین امروز که قیمت بنزین در دنیا ظرف یک‌سال اخیر نوسان بیش از ۱۵۰ درصد را شاهد بوده است، نوسان قیمت روزانه بنزین هیچ‌گاه بیش از ۵ درصد نبوده است.

پاسخ این معما، «شناورسازی» قیمت بنزین در همه کشورهای دنیاست! وقتی قیمت بنزین به‌صورت روزانه و متناسب با مولفه‌های اقتصادی تغییر می‌کند، طبیعتا نوسان روزانه قیمت آن بسیار پایین است و حساسیت‌زا نخواهد بود. ضمن اینکه درصورت تداوم نوسانات یک‌سویه (صرفا افزایشی یا صرفا کاهشی) دولت‌ها می‌توانند با مکانیزم‌های کنترلی همچون کاهش مالیات بر مصرف یا دادن یارانه قیمتی، آثار سوء نوسانات شدید را از بین ببرند. (قبلا هم به این موضوع اشاره شد که در سایر بازارها نیز کلیه حلقه‌های زنجیره تولید، تلاش می‌کنند تا حد امکان نوسان قیمت را در قالب نوسان سود و زیان به خود جذب کنند تا قیمت نهایی تا حد امکان با ثبات باشد و همان‌طور که بیان شد، طولانی بودن طول زنجیره و همچنین نوسان نسبتا اندک قیمت مواد اولیه به ایجاد این ثبات نسبی در قیمت نهایی محصول هر زنجیره کمک می‌کند. چیزی که در خصوص بنزین وجود ندارد.)

البته درصورت تداوم رشد قیمت‌ها، چاره‌ای نیست جز اصلاح الگوی مصرفی مصرف‌کنندگان یا قبول تحمیل هزینه به بودجه خانوارها یا اصلاح رفتار تولیدکنندگان. در دهه هفتاد میلادی، رشد سریع و سرسام‌آور قیمت نفت‌خام و به دنبال آن افزایش شدید قیمت بنزین، سبب شد تا تولیدکنندگان خودروی آمریکایی با تغییر سبک تولید خود، خودروهای کوچک‌تر و کم‌مصرف‌تر تولید کنند و ذائقه مصرف‌کنندگان هم به تدریج، به سمت خودروهای کوچک و جمع‌وجورتر متمایل شد. البته طبیعتا به‌دلیل زمان‌بر بودن تغییر خطوط تولیدی در کارخانه‌های خودروسازی آمریکایی، واردات خودروهای کوچک و کم‌مصرف ژاپنی در آن مقطع زمانی در دستور کار قرار گرفت و نهایتا راه ورود خودروهای ژاپنی به بازار آمریکا باز شد که این موضوع تا امروز هم ادامه داشته است.

تاکسی‌های اینترنتی

خوشبختانه این روزها در ایران شاهد گسترش روزافزون تاکسی‌های اینترنتی هستیم. چند شرکت کوچک و بزرگ فناوری‌محور در یک فضای بسیار بسیار رقابتی در حال تصاحب بخش‌های مختلف بازار حمل‌ونقل مسافر، بار و کالا هستند.

مشاهده قیمت‌های به‌شدت رقابتی و نزدیک به هم این شرکت‌ها (قیمت‌های یکسان یا با فاصله کمتر از ۱۰ درصد) و همچنین قیمت‌های بسیار نوسانی در روزها، ساعت‌ها و شرایط مختلف (روزهای بارانی، برفی یا ایام بازگشایی مدارس) که گاهی اوقات برای یک مسیر ثابت، حتی تا بیش از ۱۰۰ درصد هم مشاهده شده است، فهم بازار رقابتی و لزوم نوسان قیمت به‌عنوان عامل ثبات‌سازبازار تقاضای خدمات حمل‌ونقل را برای همگان بسیار سهل و در دسترس کرده است. مردم با مشاهده نوسان قیمت‌ها و در پاسخ به آن، ساعت سفر خود را به نحوی جابه‌جا می‌کنند که کمترین هزینه را متحمل شوند. نبود انحصار در سمت عرضه و سادگی جذب کلیه افراد در زمره رانندگان این شرکت‌ها و حتی رقابت آنها برای تصاحب تعداد بیشتر خودرو و راننده، شائبه هر نوع انحصار را از بین برده و سبب شده است تا این بازار در مرز کارآیی قرار بگیرد و به زیبایی اثر آزادی قیمت، نوسان قیمت و فایده ایجاد رقابت و منع انحصار را به نمایش بگذارد.

نتیجه‌گیری

در این یادداشت تلاش شده تا به اهمیت شناورسازی قیمت‌ها به‌عنوان سنگ بنای اصلاح قیمت‌ها اشاره شود و برای تبیین موضوع، از چند مثال از جمله قیمت یک کالای دردسترس یعنی بنزین و همچنین قیمت یک خدمت در دسترس یعنی حمل‌ونقل توسط تاکسی‌های اینترنتی استفاده‌شد.

حقیقت این است که علاوه بر مثال‌های درج‌شده در این یادداشت، نرخ دلار، نرخ بهره، قیمت سهام و دستمزد کارگران نیز همین وضعیت را دارند و قیمت آنها در همه دنیا شناور است؛ زیرا قیمت‌ها با نوسان خود، دائما در حال علامت‌دهی به تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و همچنین‌سرمایه‌گذاران‌هستند.

امیدواریم که نهادهای سیاستگذار اقتصادی به اهمیت و لزوم شناورسازی قیمت‌ها پی برده و به جای تلاش برای تثبیت یا تعیین قیمت‌های دستوری، انرژی و مساعی خود را بر گسترش بازارها، ترغیب رقابت، آزادسازی تجارت، حذف موانع اداری و مقرراتی و ایجاد مشوق‌های مالیاتی قرار دهند و مطمئن باشند درصورت ایجاد مشوق‌های مناسب و حذف موانع مختلف دولتی و مقرراتی با هدف گسترش رقابت که منجر به افزایش تعداد بازیگران در هر بازاری (از تولید شیرخام گرفته تا تولید خوراک دام و طیور، نرخ بهره در نظام بانکی، تولید خودرو و هزاران بازار دیگر) خواهد شد، قیمت کلیه کالاها و خدمات به‌صورت طبیعی تا مرز سود اقتصادی صفر پایین خواهند آمد. البته به این مساله هم اذعان داریم که این پیشنهاد مطرح‌شده، کل مشکلات اقتصادی کشور را حل نخواهد کرد؛ اما فهم و تلاش برای عمل به آن، تا حد زیادی مشکلات اقتصادی کشور را تقلیل خواهد داد. خوشبختانه درخصوص بنزین، با توجه به گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور، امکان ایجاد یک بازار به هم پیوسته با قیمت‌های شناور روزانه و حتی با قیمت‌های متفاوت و البته نزدیک به هم در جایگاه‌های مختلف کشور وجود دارد. در این صورت، برنامه‌های کاربردی روی گوشی تلفن‌های همراه، شما را به سوی نزدیک‌ترین، ارزان‌ترین و خلوت‌ترین جایگاه سوخت هدایت خواهند کرد.

علیرضا توکلی کاشی
معاون توسعه کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران
Alborz.payam@gmail.com